

Sygn. akt VIII U 2968/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący **SSO Beata Mądra**

Protokolant Urszula Kamasz

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2013 r. we Wrocławiu

na skutek odwołania M. S. z udziałem zainteresowanego M. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 11 kwietnia 2012 r. znak:(...)

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o składki na ubezpieczenie społeczne

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 kwietnia 2012 roku, nr (...), organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. - na podstawie art. 83 ust. 1 w zw. z art. 68 ust. 1 pkt 1a, art. 6 ust. 1 pkt 2, art. 11 ust. 1, art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) stwierdził, że wnioskodawca M. S. - jako osoba wykonująca pracę nakładczą u płatnika składek M. A. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym od 1.07.2008r. do 28.02.2009r. oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1.07.2008r. do 28.02.2009r.

Od decyzji odwołał się wnioskodawca, wnosząc o jej zmianę w całości i przyznanie prawa do objęcia pracowniczym ubezpieczeniem społecznym w spornym okresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Postanowieniem z dnia 23 lipca 2012 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego M. A..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca M. S. prowadził w spornym okresie pozarolniczą działalność gospodarczą.

W okresie od 1 lipca 2008r. do 28 lutego 2009r. został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę nakładczą na rzecz płatnika składek M. A.. W imiennych raportach

rozliczeniowych płatnik składek wykazał podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w wysokości znacznie niższej niż połowa najniższego wynagrodzenia, tj.:

- za lipiec 2008r. – 42,00 zł;
- za sierpień 2008r. – 36,00 zł;
- za wrzesień 2008r. – 36,00 zł;
- za październik 2008r. – 27,00 zł;
- za listopad 2008r. – 27,00 zł;
- za grudzień 2008r. – 27,00 zł;
- za styczeń 2009r. – 0,00 zł;
- za luty 2009r. – 0,00 zł.

W wyżej wymienionym okresie wnioskodawca jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą zgłoszony był tylko do ubezpieczenia zdrowotnego.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, decyzją z dnia 11 kwietnia 2012r. ZUS (...) w R. nie objął wnioskodawcy w okresie od 1.07.2008r. do 28.02.2009r. obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi i dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nakładczą zawartą z wyżej wskazanym podmiotem. Wyłączenie wnioskodawcy z ubezpieczenia jako nakładcy spowodowało, iż jedynym, a zatem obowiązkowym tytułem ubezpieczeń, była prowadzona działalność gospodarcza w spornym okresie.

/Dowód : akta ZUS, umowa o pracę nakładczą – k. 48, aneks do umowy o pracę – k. 49, świadectwo pracy – k. 47, przesłuchanie wnioskodawcy – k. 44

Sąd zważył, co następuje :

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie.

Spór, jaki stał się przedmiotem rozpoznania Sądu w niniejszym postępowaniu, po wniesieniu przez wnioskodawcę odwołania od decyzji organu rentowego, mocą której stwierdzono, iż wnioskodawca jako osoba wykonująca pracę nakładczą u płatnika składek M. A. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 1.07.2008r. do 28.02.2009r., sprowadzał się w istocie do kwestii, czy i z jakiego tytułu wnioskodawca powinien być objęty ubezpieczeniami społecznymi w spornym okresie, tj. czy z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, jak twierdzi organ rentowy, czy też z tytułu umowy o pracę nakładczą z wyżej wskazanymi podmiotami, jak twierdzi wnioskodawca.

W celu ustalenia zasadności twierdzeń wnioskodawcy Sąd dokonał analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentacji znajdującej się w aktach organu rentowego oraz aktach sądowych, a także przesłuchania wnioskodawcy.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do dnia 28.02.2009r. osoba prowadząca działalność gospodarczą i jednocześnie spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z tytułu wykonywania umowy o pracę nakładczą jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, który powstał najwcześniej. Jednak taka osoba może dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń.

Całokształt uprawnień osób wykonujących pracę nakładczą reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975r. w sprawie uprawnień pracowniczych osób wykonujących pracę nakładczą (Dz. U. z 1976r. Nr 3, poz. 19 ze zm.). W myśl § 3 rozporządzenia w umowie o pracę nakładczą strony określają minimalną miesięczną ilość pracy, której wykonanie należy do obowiązków wykonawcy. Minimalna ilość pracy powinna być tak ustalona, aby jej wykonanie zapewniało uzyskanie co najmniej 50 % najniższego wynagrodzenia. Jeżeli praca nakładcza stanowi dla wykonawcy wyłączne lub główne źródło utrzymania, ilość pracy powinna być tak ustalona, aby jej wykonanie zapewniało uzyskanie wynagrodzenia nie mniejszego od najniższego wynagrodzenia. Tym samym, stosunek pracy nakładczej odpowiadał będzie dyspozycji § 3 ust. 1 rozporządzenia tylko w przypadku, gdy praca nakładcza jest faktycznie wykonywana w wymiarze umożliwiającym osiągnięcie wynagrodzenia, w wysokości określonej przez wyżej wymienioną normę prawną.

Jak wynika z dokumentów złożonych do akt sprawy, podstawa wymiaru składek płaconych za wnioskodawcę z tytułu umowy o pracę nakładczą była znacznie niższa, niż 50 % najniższego wynagrodzenia. Całokształt okoliczności, w szczególności zeznania samego wnioskodawcy, wskazuje, iż w chwili zawierania umowy o pracę nakładczą strony nie kierowały się zamiarem stworzenia stosunku prawnego, a jedynie zmierzały do obejścia przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, mając na celu uchylenie się od obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez wnioskodawcę.

Faktu tego nie zmienia przeświadczenie wnioskodawcy o legalności takich działań. Przytoczyć w tym miejscu należy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9.01.2008r. (sygn. akt III UK 73/07), zgodnie z którym istotnym elementem umowy o pracę nakładczą jest określenie minimalnej miesięcznej ilości pracy, a tym samym zapewnienie wykonawcy określonego wynagrodzenia. Jeśli zatem strony umowy o pracę nakładczą zawierają ją z zamiarem niedotrzymania tego warunku, w istocie ich oświadczenia woli dotknięte są pozornością. Jeżeli umowa o pracę nakładczą jest zawarta przez przedsiębiorcę w sposób pozorny, a składki ubezpieczeniowe liczone są od wynagrodzenia niższego niż połowa płacy minimalnej, ZUS ma prawo odmówić objęcia korzystniejszym ubezpieczeniem chałupniczym.

Powoduje to, iż wnioskodawca winien w spornym okresie podlegać ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Na marginesie dodać należy, iż bez wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie pozostają przedłożone do akt sprawy przez wnioskodawcę kserokopia magazynu informacyjnego „ZUS dla Ciebie”, jak i pozostałe opracowania. Odnoszą się one bowiem do stanu prawnego, który wszedł w życie z dniem 1 marca 2009r., a który zmienił cytowany wyżej art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w ten sposób, że dla osób wykonujących pracę nakładczą i jednocześnie prowadzących działalność gospodarczą, składki mogą być opłacane z tytułu tej pracy tylko wówczas, gdy generuje ona większe przychody niż minimalna podstawa wymiaru składek z działalności gospodarczej.

Do czasu powyższej zmiany przepisy umożliwiały płatnikowi wybór pomiędzy tymi dwoma tytułami ubezpieczeń, z tym jednak zastrzeżeniem - które nie wynikało wprost z art. 9, lecz z cytowanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 31.12.1975r. – że w umowie o pracę nakładczą minimalna ilość pracy powinna być tak ustalona, aby jej wykonanie gwarantowało uzyskanie co najmniej 50 % najniższego wynagrodzenia, w przeciwnym bowiem razie umowa taka mogła zostać uznana za pozorną i zmierzającą do obejścia przepisów prawa, pomimo jej rzeczywistego wykonywania.

Dlatego też, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy.

Sędzia:

/Beata Mądra/